

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 3 sierpnia 2026 r.

znak sprawy:

identyfikator kosztów:

telefon:

e-mail:

Dotyczy: Odpowiedzi na petycję dotyczącą wzmocnienia podejścia Rural Target oraz LEADER/RLKS w Planie Partnerstwa Krajowego i Regionalnego w ramach Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028–2034

W nawiązaniu do pisma z dnia 19 maja br., znak w sprawie przekazania petycji dotyczącej wzmocnienia podejścia *rural target* oraz LEADER/RLKS w Planie Partnerstwa Krajowego i Regionalnego w ramach Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028–2034, w odpowiedzi na przedstawioną petycję, w zakresie kompetencji MFIPR uprzejmie informuję, co następuje, w odniesieniu do poszczególnych postulatów:

- 1. Przeznaczenie co najmniej 30% środków Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego na realizację Rural Target, zapewniające realne i systemowe uwzględnienie potrzeb obszarów wiejskich we wszystkich właściwych politykach.**

Według propozycji dot. przyszłego budżetu UE na lata 2028–2034, opublikowanej przez Komisję Europejską 16 lipca 2025 r., koperta narodowa dla Polski w ramach

PPKR ma wynieść 123,3 mld euro, co będzie stanowiło ok. 15% łącznej alokacji udostępnionej państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego. Zgodnie z projektem rozporządzenia ws. PPKR, z kwoty przyznanej alokacji, Polska powinna przeznaczyć nie mniej niż 24,6 mld euro na bezpośrednie wsparcie dochodów w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz 0,2 mld euro w ramach Wspólnej Polityki Rybołówstwa.

Znaczenie obszarów wiejskich zostało również zauważone przez Komisję Europejską i zgodnie z jej propozycjami przedstawionymi w trakcie trwającego procesu negocjacji, w ramach przyszłych PPKR ma być zapewnione wsparcie dla obszarów wiejskich – minimum 10% alokacji (z wyłączeniem WPR oraz Społecznego Funduszu Klimatycznego) w ramach tzw. rural target.

W ramach PPKR będą realizowane priorytety, które zostały zidentyfikowane na podstawie dokumentów strategicznych, propozycji ministerstw, regionów oraz wyników analiz, a także doświadczeń wynikających z wdrażania funduszy europejskich. Są to:

- Priorytet 1 Konkurencyjność międzynarodowa Polski;
- Priorytet 2 Spójność wewnętrzna;
- Priorytet 3 Transformacja energetyczna, odporność i bezpieczeństwo;
- Priorytet 4 Rozwój demokracji i ochrona wartości oraz wzmacnianie sprawności instytucjonalnej państwa;
- Priorytet 5 Wspólna Polityka Rolna i Wspólna Polityka Rybołówstwa.

Priorytety, które będą realizowane w ramach PPKR są odpowiedzią na zidentyfikowane wyzwania związane z rozwojem kraju. Oznacza to, że rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich będą stanowiły istotny element, który zostanie ujęty w PPKR. Jednocześnie biorąc pod uwagę uwarunkowania przyszłej perspektywy finansowej UE, a w szczególności w kontekście dostępnych środków oraz planowanych zmian w architekturze funduszowej, konieczne będzie dokonanie priorytetyzacji planowanych działań.

Funkcje rolnicze przestały być już dominujące w wielu częściach Polski, w tym również na obszarach wiejskich, dlatego nie można ich postrzegać jako tematów niezależnych od funkcjonowania gospodarki i wizji polityki regionalnej. Co więcej, nie należy oddzielać wsparcia dla obszarów wiejskich od dostarczających im usług miast: małych, powiatowych, subregionalnych, a nawet dużych aglomeracji. Niezbędne jest spójne, zintegrowane podejście do ich wsparcia na rzecz tworzenia pozarolniczych miejsc pracy i dostępu do usług warunkujących możliwości rozwojowe mieszkańców i ich chęć do pozostania w wielu gwałtownie wyludniających się obszarach naszego kraju. Obszary wiejskie są silnie zróżnicowane, co w dużym stopniu wynika z ich powiązań z obszarami miejskimi.

Bardzo ważną rolę we wspieraniu zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich pełnią samorządy wojewódzkie, które zapewniają zintegrowane podejście do rozwiązywania problemów rozwojowych w regionie oraz dobre warunki koordynacji międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej pomiędzy różnymi

szczeblami samorządu terytorialnego i podmiotami krajowymi. Tak pozostanie także w ramach PPKR, w którym minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, minister właściwy ds. rolnictwa i rozwoju wsi oraz pozostali ministrowie będą współdziałać z samorządami województw w ramach swoich kompetencji dla realizacji PPKR i likwidacji zidentyfikowanych luk rozwojowych.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa przewiduje, że wykonywanie zadań związanych z rozwojem regionalnym na obszarze województwa należy do samorządu województwa. Stosowanie konkretnych instrumentów powinno być odzwierciedlone w procesie programowania na właściwym poziomie, w zależności od specyfiki województwa, skali problemów i doświadczeń.

Proces programowania znajduje się na zbyt wczesnym etapie, aby przesądzać o ostatecznym modelu zarządzania środkami, strukturze instytucjonalnej PPKR, czy konkretnych działaniach wspierających poszczególne obszary. Rozstrzygnięcia w tym zakresie będą podejmowane kompleksowo, w oparciu o ostateczne ramy prawne UE, wyniki negocjacji oraz całościową ocenę efektywności i spójności systemu wdrażania.

2. Obowiązkowe wdrożenie podejścia LEADER / RLKS, z przeznaczeniem minimum 30% środków Rural Target na rozwój lokalny kierowany przez społeczność.

Planujemy jak najlepsze wykorzystanie dorobku dotychczas funkcjonujących instrumentów terytorialnych, w szczególności RLKS/LEADER (w tym LGD działających w sektorze rybołówstwa), a w przypadku obszarów wiejskich zlokalizowanych w pobliżu ośrodków miejskich – także ZIT/IIT.

Sprawy RLKS są traktowane z najwyższą uwagą i zostaną uwzględnione w procesie programowania nowej perspektywy finansowej 2028–2034. W opinii MFiPR szczególnie istotne jest zapewnienie, aby Lokalne Grupy Działania mogły – bez administracyjnych przeszkód – podejmować działania będące kompleksową odpowiedzią na zróżnicowane potrzeby mieszkańców realizując w ten sposób cele zarówno Wspólnej Polityki Rolnej, jak i polityki spójności.

Jednocześnie, tak jak wskazano w odpowiedzi na postulat 1., proces programowania znajduje się na zbyt wczesnym etapie, aby przesądzać o ostatecznym modelu zarządzania środkami.

3. Uznanie LEADER-RLKS za kluczowy instrument terytorialny, oparty na podejściu oddolnym, partnerskim i zintegrowanym, odpowiadającym na lokalne potrzeby rozwojowe.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej stoi na stanowisku, że w kolejnej perspektywie finansowej należy jak najpełniej wykorzystać potencjał i doświadczenie w zakresie funduszy unijnych podmiotów zaangażowanych w instrumenty terytorialne, które przyniosły lub mogą przynieść istotną wartość dodaną we wdrażaniu interwencji. Wśród tych instrumentów terytorialnych znajduje się także RLKS/LEADER.

Wartości dodanej Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, którą Lokalne Grupy Działania (LGD) mogą wnieść w realizację Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego, należy przede wszystkim upatrywać w zdolności do przygotowywania złożonych przedsięwzięć, odpowiadających celom kilku polityk UE, a równocześnie stanowiących indywidualną, dobrze dopasowaną odpowiedź na lokalne potrzeby. Bliskość mieszkańcom i znajomość ich problemów przy sprawnym poruszaniu się w świecie funduszy to unikalne umiejętności, jakie mają do zaoferowania LGD swoim społecznościom.

W interesie Polski jako państwa członkowskiego jest zapewnienie, aby przepisy UE pozwalały na realizację modeli rozwoju terytorialnego najlepiej dopasowanych do potrzeb poszczególnych regionów i ich specyfiki. Dlatego dodatkowe ograniczenia i zasady przyjmowane na poziomie rozporządzeń UE mogą w naszej opinii utrudnić programowanie i efektywne wykorzystanie środków z nowej perspektywy finansowej wdrażanych w ramach PPKR, szczególnie w kontekście wielu wyzwań, także z innych dziedzin (jak np. obronność), którym państwo członkowskie musi sprostać.

4. Zapewnienie jasnej koordynacji na poziomie krajowym, gwarantującej spójność polityki rozwoju obszarów wiejskich z polityką spójności przy aktywnym udziale samorządów regionalnych i lokalnych partnerstw.

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej został ustawowo umocowany do koordynacji prac związanych z przygotowaniem PPKR. Ze względu na rozbudowany zakres PPKR prace programowe nad nowym dokumentem strategicznym dla przyszłej perspektywy finansowej, przebiegają w ścisłej współpracy z resortami odpowiedzialnymi za polityki objęte zakresem PPKR, a także samorządami województw właściwymi w zakresie rozdziałów regionalnych.

MFIPR dokłada wszelkich starań, aby przygotowania PPKR odbywały się w sposób partycypacyjny i aby wszyscy interesariusze byli w ten proces zaangażowani. Przedstawiciele Polskiej Sieci LGD – Federacji Regionalnych Sieci LGD biorą aktywny udział w tych pracach.

Pragnę podkreślić, iż ostateczne rozstrzygnięcia w kontekście środków na wsparcie obszarów wiejskich zostaną określone dopiero po zakończeniu negocjacji Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028–2034. Natomiast na poziomie krajowym w toku prac nad PPKR zostaną wypracowane wspólne mechanizmy, które umożliwią efektywną synergę pomiędzy polityką spójności a innymi politykami objętymi zakresem PPKR, z uwzględnieniem komplementarności wsparcia.

Na obecnym etapie wiele kwestii nie jest jeszcze przesądzonych. W procesie programowania nowej perspektywy finansowej powstaje wiele pytań w kontekście stojących przed nami wyzwań, na które wspólnie poszukujemy optymalnych odpowiedzi. W wielu kwestiach nie istnieje jedno proste remedium,

ani jeden instrument, którego zastosowanie rozwiąże wszystkie trudności. Wiele problemów ma charakter przekrojowy, horyzontalny, co dotyczy to także obszarów wiejskich.

Zachęcam do dalszego udziału w merytorycznych debatach na temat jak najlepszego sposobu poradzenia sobie z wyzwaniami, które stoją przed Polską i jej województwami, w tym przed obszarami wiejskimi.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości

Pan Stefan Krajewski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi